

Večernik

Leto IV. (XI.), štev. 72

Maribor, sobota 29. marca 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Razmerje Poljakov do slovanofilstva

Ko se je pri nas, 1918. leta, država že začela organizirati, so se Poljaki še precej časa bojevali, in sicer ravno s Slovani: Rusi, Ukrajinci in Čehi. Ko pa se je vojna končala in so se strasti nekoliko umirile, je vendar v splošnem zanosu osvobodjenja, ki je tedaj zavladal, tudi slovanofiliški čut prišel do izraza. In ko so poedine skupine izletnikov (posebno iz Jugoslavije) prihajale na Poljsko in so se začeli jugoslovanski visokošolci seliti s čeških na poljske univerze, se je začelo zbuhati slovanofilstvo tudi pri onih, pri katerih je bilo že zamrlo, ali pa se sploh nikoli niso navduševali zanj. Nastalo je tedaj na Poljskem nekako romantično navdušenje kakor l. 1848. Kot plod tega zanosa so se začela ustanavljati razna slovanska društva in krožki. v Varšavi je začel izhajati celo časopis pod naslovom »Kultura Slowianska«. A vsi ti pojavi so bili le efemernega značaja: navdušenje se je začelo polegati, društveno članstvo manjšati, a »Kultura Slowianska« je prišla, zdi se mi, samo do 10. številke, ki je bila posvečena ravno Jugoslaviji, in je prenehala.

Klub temu so se nekatera društva, čeravno z manjšim številom članstva, vendar obdržala do danes. Tako so se ohranili poljsko-češkoslovaški klubi. Razmerje med Poljaki in Čehi postaja vedno bolj pristržno, posebno, ker ga diktirajo politične potrebe, in danes je že skoraj popolnoma izginila ona prikrita mržnja in nezaupanje Poljakov napram Čehom.

Posebno simpatijo pa uživajo med Poljaki Jugoslovani. pštevilo poljsko-jugoslovanskih društev je celo naraslo. Jasi je pri nekaterih številu članstva nekaj padlo. Najstarejše izmed teh je »Poljsko-jugoslovanska Liga« v Lvovu. Osnovana se je leta 1923. in prvi njen predsednik je bil znani poljski pesnik, univ. profesor Jan Kasprovicz. Danes šteje okoli 250 članov, a predsednik ji je Adam Karchesy, ki je bil pred vojno uradnik v Dalmaciji, a po prevratu nekaj časa poljski konzul v Zagrebu. Poleg tega obstajajo slična društva tudi v Poznaniu, Katowicach in Varšavi, ravnotako po univerzitetnih mestih različni dijaški krožki prijateljev Jugoslavije. Ravno v teh dneh se je vršil v Varšavi kongres delegatov vseh poljsko-jugoslovanskih društev na Poljskem, na katerem se je imela osnovati splošna Liga poljsko-jugoslovanskih društev v državi. Od Jugoslovancev sta govorila na tem kongresu naš poslanik v Varšavi B. Lazarevič in dr. Julije Benešić, kateri je v začetku tega meseca prevzel funkcijo prosvetnega referenta v Varšavi, kakoršno vrši že več let v Pragi dr. Dragutin Prohaska.

Kakor moremo spoznati iz teh površnih podatkov, je delo za slovansko vzajemnost na Poljskem precej živahno. Sicer ni več onega navdušenega kipenja kakor v začetku, ali zato je danes to delo mnogo bolj sistematično in resno. Številno pristašev vseslovanske ideje se

Mariborski planinci zborujejo

JUBILEJNI OBČNI ZBOR MARIBORSKE PODRUŽNICE S. P. D.

Zdi se, kakor da različne sportne panoge po svoje uplivaajo tudi na razpoloženje: predsinoči smo bili priče zborovanja, ki se je zdelo kakor razburljiva nogometna tekma, sinoči pa smo se počutili kakor v vedrini planinskega solca in med žumenjem stoletnih planinskih gozdov, v svežem gorskem zraku, ki blagodejno pomirjuje telo in duha, in kakor v objemu neskončne ljubezni do domovine in prirodnih lepote naše zemlje smo obiskali naše postojanke na Pohorju gori do Ribniških jezer, ter prepotovali naš obmejni Kozjak od zapada do vzhoda...

V Narodnem domu je sinoči imela mariborska podružnica Slovenskega planinskega društva, ena najmočnejših in najagilnejših podružnic, svoj XI. obnem jubilejni občni zbor po končanih 10 letih uspešnega dela. Predsednik sod. sv. g. dr. Senjor je uvodoma toplo pozdravil zastopnika oblasti, ravnatelja dr. Tomišek kot zastopnika Osrednjega odbora S. P. D., podnačelnika podravske podružnice S. P. D. ravnatelja P. Šek, načelnika okr. cestnega odbora Ž. B. o. t. a. načelnika zadruge »Ribniška koča« inž. Š. I. a. j. m. e. r. i. a., načelnika zimskosportnega podsaveza dr. O. r. o. ž. n. a., predsednika S. S. K. Maribora dr. S. t. a. m. o. l. a. ter vse druge zborovalce. V širokih potezah je podal sliko podružničnega dela v minolem letu. Izpopolnila se je Mariborska koča, otvorila se je nova koča na Klopnem vrhu, pripravljala se je zgradba koč ob Ribniških jezerih, ki se bo letos pričela graditi, pripravljajo se nove planinske postojanke na Kozjaku. Izvršile so se premakacije in markacije novih poti na Pohorju in na Kozjaku, kateremu je podružnica začela posvečati vedno večjo pozornost, in se snuje tudi poseben klub ljubiteljev Kozjaka. Podružnica je v dobrih odnosih s sosednimi podružnicami in je poskušala ustvariti zvezo pohorskih podružnic, kar se pa za enkrat še ni posrečilo. Sodelovala je na reorganizaciji S. P. D., sodelovala je z raznimi sorodnimi (lovskimi, ribarskimi itd.) društvi, udeležila se je otvoritev novih planinskih postojank na Donaški gori, na Šmohorju pri Laškem, na Pesku, na Ivanjščici, s hrvatskimi planinarji je nadovezala prijateljske stike, posvečala je svojo veliko pozornost zgradbi pohorske vzpenjače, gojila je družabnost, pritegnila je v svoj krog mladino, zlasti dijaštvo itd. Obžalovati ima izgubo treh vrlih članov: pohorske mamice gospe Kormanove iz Činžata, Bogdana Dekleva in tovarnarja Kiharja. Zborovalci so v znak pijetete vstali in zaklicali pokojnikom »Slava!«

Tajniško poročilo je podal g. G. a. j.

je, kakor smo že omenili, zmanjšalo, ali zato imajo oni, kateri so ostali, jasnejše poglede in določnejše cilje v tem vprašanju. Mnoge od njih vodi sicer še vedno sentimentalnost, ali vsi iščejo realne podlage za slovansko vzajemnost. Kot nujna realna potreba se je začel izdajati »Ruch Slowianski« (Slovanski pokret), časopis, ki je začel izhajati 1928. leta v Lvovu z namenom, da in-

šek Lani je pristopilo 271 novih članov in je štela podružnica 1268 rednih in 4 ustanovne člane. Obisk koč se stalno veča, podružnica dela na njih preureditvi in povečanju. Pri Mariborski koči se bo letos zgradil kopalni bazen. Koča pri Sv. Pankraciju na Radli se bo otvorila že meseca maja, kasneje tudi pri Sv. Jerncu in na Kozjem vrhu.

Blagajnik dr. Š. n. u. d. e. r. l. je poročal, da je imela podružnica lani nad 1 milijon dinarjev prometa in sicer 507.905.12 Din dohodkov ter 503.556 Din 48 par izdatkov. Planinski ples je vrgel letos 35.500 Din čistega dobička. Fond za zgradbo Ribniške koč znaša krog 300.000 Din. Vsled stalnega naraščanja prometa se bo moralo uvesti mesto enostavnega obratno knjigovodstvo.

Imenom nadzorstva je predlagal g. inž. Š. I. a. j. m. e. r. odboru absolutorij s pohvalo, kar je bilo soglasno sprejeto.

Gospodar Mariborske koč g. P. a. g. o. n. je poročal, da je imela koča lani 4200 obiskovalcev, ki so se vpisali v spominsko knjigo, na stotine pa jih je, ki se iz nerazumljivih razlogov ne vpišejo. Vpis pa je važen radi statistike. Število letoviščarjev pri koči je lani bilo rekordno.

Gospodar koč na Klopnem vrhu g. S. o. r. š. a. k. je poročal, da je tam danes krog 50 postelj, vendar je to število nezadostno. Obisk stalno narašča in se je dvignil od 1600 v l. 1927. na 2500 v l. 1929., to samo onih, ki so se vpisali v spominsko knjigo. Med obiskovalci je bilo poleg 2190 Jugoslovancev tudi 40 Avstrijcev, 60 iz Nemčije, 28 iz ČSR, 24 Italijanov, 3 Amerikanci, 1 Norvežan, 2 Angleži.

Za zimsko-sportni odsek je podal poročilo g. G. a. j. š. e. k. Odsek priredi ob Veliki noči izlet v Triglavsko gorje.

G. profesor B. a. š. je poročal imenom propagandnega in fotoamaterskega odseka, ki je razširil svoje delovanje tudi na jug izven Maribora, dela na zgodovini planinstva v Mariboru, zlasti pa skuša povečati zanimanje za severno mejo potom skupnih izletov. V to svrhu se snuje klub ljubiteljev Kozjaka »Meja« v okviru podružnice.

Za markacijski odsek sta poročala gg. Š. k. o. f. i. č. in profesor B. a. š. o. lani izvršenih novih markacijah na Pohorju in Kozjaku.

G. profesor dr. J. e. h. a. r. t. je imenom Aljažvega kluba, ki je včlanjen pri podružnici, poročal, da je klub lani bral 51 planinskih maš; nabavil si je tudi planinski oltarček, ki je prvi v naši državi in ga menda nimajo tudi v nobeni drugi državi. Pri Ribniški koči bo klub postavil kapelico.

formira poljsko javnost o vseh panogah javnega življenja pri vseh slovanskih narodih. Z dobrim okusom in smotreno urejevan vrši ta list uspešno svoj nalog. Poleg svojega informativnega značaja je list obenem nekako ogledalo, ki nam kaže ideološko stališče Poljakov do vseslovanske ideje. To stališče bomo natančneje obrazložili ob drugi priliki.

Dr. F. C.

Vsa poročila odsekov je občni zbor vzel z odobrenjem na znanje.

G. ravnatelj dr. T. o. m. i. n. š. e. k. je imenom osrednjega odbora S. P. D. izrekel podružnici odkrito priznanje za uspešno delo, želeč, da bi tudi v Ljubljani videli, kako stvarno se tu ob meji dela. Mariborska podružnica danes idejno vodi planinstvo v Sloveniji in tvori najmočnejšo oporo centrale.

Izvolitev delegatov za glavno skupščino S. P. D., ki bo letos v Celju, se je prepustila odboru.

G. inž. Š. I. a. j. m. e. r. je poročal o delu zadruge »Ribniška koča« za zgradbo koč. Vse je pripravljeno in čim dopuste vremenske prilike, se bo pričelo z gradnjo. Prosi podružnico za nadaljno podporo, ker dozdajni fond zadostuje komaj prilično za polovico stroškov. Občni zbor je pooblastil odbor, da da zadruzi posojilo v še potrebnem iznosu.

Ker predlogov ni bilo, je po izjavah g. P. i. š. e. k. a. imenom Podravske podružnice SPD in g. dr. S. t. a. m. o. l. a. imenom SSK Maribora, ki sta zagotovo vila tudi za naprej prijateljsko sodelovanje obeh organizacij s podružnico, predsednik zaključil občni zbor.

Potovanje dr. Beneša v Pariz

PRAGA, 29. marca. Češkoslovaška vlada je sklenila, da odpošlje na poziv velevalsti zunanjega ministra dr. Beneša v Pariz, da se končno reši vprašanje vzhodnih reparacij. Pri pogajanjih so namreč nastale nove težkoče. Madžarsko vlado bo zastopal grof Bethlen osebo. Politični krogi upajo, da bodo pogajanja, pri katerih bosta sodelovala oba državnika, končala ugodno.

Konferenca jugoslovanskih mest

BEOGRAD, 29. marca. Danes je bila tukaj pod predsedstvom zagrebškega župana dr. Srkulja otvorena konferenca jugoslovanskih mest. Na dnevnem redu je več referatov o raznih vprašanjih občinskega gospodarstva.

Veliko posojilo za poblitanje brezposelnosti

LONDON, 29. marca. Na včerajšnji seji spodnje zbornice je dobila vlada pooblastilo, da najame posojilo v znesku 10 milijonov funtov šterlingov za poblitanje brezposelnosti.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanem javljam tužno vest, da je danes, ob 11. dopoldne, po kratki in mučni bolezni preminul moj dobri soprog, gospod

Stefan Ferengija

carinski deklarant.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, dne 31. marca, ob 16. uri, iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče na Po-brežju.

MARIBOR, 28. marca 1930.

Žalujoča soproga HELENA, Franciška, Norbert Klančič, svaka.

Našim imenom — našo obliko!

NE PIŠIMO VEČ SPAKEDRANI! NAŠIH IMEN NE V URADU, NE ZASEBNO IN TUDI NE V ČASOPISJU! — BODIMO DOSLEDNI! — TUDI TUJA IMENA PIŠIMO ZVOČNO!

Ravno pred enim letom smo dobili nov zakon o osebnih imenih. Ta štiti vsakogar ime, toda, razume se po sebi, da zvočno ime, ne pa njegove pisave. Glede pisave marveč postavlja pravilni princip, da je naša imena pisati tudi uradno samo po naše.

Umestno bi torej bilo, da zlasti naši dnevniki v vsem svojem tekstu in tudi v svojem poslovnem delu, v inseratih, dajo končno že našemu jeziku in njegovi pisavi ono čast, ki ji jo gre, in da vsi nehamo imena naših ljudi pisati v nemški pisavi.

Naša doba — Anton Lajovic.

V poljudno znanstveni reviji »Naša doba«, ki izhaja vsako drugo soboto v Ljubljani, je napisal znani kulturni delavec in sodnik g. Anton Lajovic poseben članek o pisavi naših in tujih imen. Kakšno stališče zavzema in kako si on tolmači naš zakon o osebnih imenih, je doslej jasno razvidno iz zgoraj citiranih stavkov. Za tuja imena pa se odločno zavzema, da jih tudi pišemo zvočno, t. j. po izgovorjavi, ne pa likovno, t. j. po pisavi v tujem jeziku. Članek je tako aktualen in sega tako globoko zlasti v naše razmere ob severni meji, v naše sedanje navade in razvade, da bi ga moral poznati vsak inteligent in javni delavec predvsem pa iz onih poklicev, ki imajo z imeni bodisi uradno, bodisi privatno, skoro dnevno opravka. In kdo nima danes dnevno opravka z imeni! Ne samo duhovniki kot vodje matrik, ne samo učitelji, sodniki, finančni in drugi uradniki, ampak prav tako vsak boljši rokodelce in obrtnik, ki naroča blago ter izstavlja račune. Zato ne bo odveč, ako tudi na tem mestu izpregovorimo par besedi o tem perečem problemu.

Ravno naš »Večernik« se je že nešteto krat bavil v posebnih člankih in noticah s tem vprašanjem, ko se je potegoval za slovensko lice našega Maribora in naših obmejnih krajev. Čeprav nekateri mislijo, da je bilo vse to prazno delo in brez vsakega uspeha, vendar temu ni tako. Zakaj, četudi ne veliko, vendar se je marsikaj in marsikje izpremenilo ravno vsled njegove pobude na boljše. Gotovo pa bi se bilo doseglo še mnogo več, ako bi bilo naše občinstvo bolj saniozavestno, narodno zavedno in vztrajno. Zakaj vsa ta vprašanja se tičejo nas vseh in niso nikake malenkosti in sitnarije, kakor mislijo nekateri posamezniki. Z njimi je združeno naše dobro ime ne samo napram tujcem, ki zahajajo vedno bolj pogosto k nam, ampak tudi napram našim ljudem z dežele, ko prihajajo v naše mesto po kupčijskih in drugih poslih. Zakaj brez dvoma je, da je v Mariboru samem in vzdolž naše severne meje še vedno preveč ostankov starega avstrijskanstva in nemčurstva po enajstih letih našega žitja in bitja v svobodni nacijski državi.

Ne bomo danes iskali krivcev za vse to ne ravno vzpodbudljivo in častno stanje našega današnjega položaja v tem oziru. Danes vidimo, koliko resničnega in stvarnega dela smo zamudili. Zato je še danes naš položaj na zunaj tak, kakor bi lahko že pred leti in leti ne bil več, ako bi bili mi vsi storili samo to, kar je od nas zahtevala narodna zavest in njena dolžnost. Mi vsi smo te stare in sramotne ostanke našega stoletnega suženjstva še sami vzdrževali gmotno in moralno ter jih vzdržujemo in podpiramo še danes prav tako. Zakaj še vedno jim nosimo svoj denar, dajemo, da jim ni pri srcu ne naš narod, ne njegov jezik in da bi bilo marsikateremu izmed njih ljubo in drago, če bi bil onstran mejnih kolov. Še danes pišemo njihova lepa slovenska imena v spakedrani nemščini, dajemo nam tega ne bilo potreba in tudi ni v duhu novega našega zakona niti pravilno.

Živimo v prehodni dobi, ki je pravnepšeja od vseh dosedanjih, da zamujeno popravimo in da izbrisemo vse žalostne ostanke preteklosti. Zato naj že izginejo ponemčene spakedranke naših slovenskih imen bodisi v uradu, bodisi pri privatnikih v knjižah in na pismih! Ako bomo v tem vsi dosledni, smo lahko uverjeni, da bodo ta imena v doglednem času izginila tudi z napisnih tabel, ki kvarijo slovensko lice našemu mestu. Pred vsemi pa naj bo naše časopisje dosledno in naj piše naša imena po naše. Torej ne: Jeglitsch, Juritsch, Janesch, Michelitsch, Tscherein, Podliesnigg itd., ampak: Jeglič, Jurič, Mihelič, Janež, Čerin, Podlesnik itd.

Prav je, da se je člankar v »Naši dobi« dotaknil tudi tujih imen in njih pisave pri nas. Dandanes, ko skoro ni slovenske hiše brez časopisa, in ko poroča časopisje o važnih dogodkih vseh narodov na svetu, je samoobsebi umevno, da prinašajo časopisi tudi imena krajev in ljudi, s katerimi so v zvezi razni dogodki. Nemška imena naš človek še nekako razčlra in jih izgovori pravilno. A kaj naj počne n. pr. s francoskimi, angleškimi, turškimi, grškimi, kitajskimi in japonskimi! Tu si lahko zlojni jezik in bo še ime toliko pokvaril, da ne bo niti podobno pravi izgovorjavi. Saj bi moral znati čitati in pravilno izgovarjati vse te jezike! To je pa vendar izključeno še celo pri povprečnem, inteligentnem, kaj pa še-le pri priprostem človeku. Kako naj neki ta ve, da je Chautemps — Šotan? Srbi n. pr. že zdavnaj pišejo tuja imena fonetično. Mi, oziroma naše časopisje, pa še vedno muči naše ljudi s pristinimi tujimi imeni vseh jezikov. Zato je prav, da se tudi tej torturi napravi že enkrat konec vsaj v našem časopisju, ki je namenjeno vsem plastem naroda. Učenci jih pa zaradi nas v svojih učnih pravah, ki so namenjene v prvi vrsti njihovim krogom, seveda lahko še vedno pišejo v prvotni pravi pisavi.

Iz Slovenskih gor.

Narod govori: Rano grmenje, pozni glad, pozno grmenje rani glad. — Torej, če se prvi grom zgodaj v letu oglasi, dobro prirodo prekvasi; bode letina povoljna, poljskih pridelkov, hrane bo dovolj, gladi se ni bati. Narobe pa je pri poznem gromu. No, letos se je prvi grom dokaj zgodaj oglašil. Grmel je 20. marca popoldne ob Slovenskih goricah, pa še rano zjutraj na dan 21. sušča — ob prvem koraku pomladi. Potemtakem imamo pričakovati dobro tekoče leto. Sicer pa res vse kaže na to, ako slane in toče ne bo. Zemlja je po februarjem brez snežnega mraza dobro zrahljana in z dušikom predahnjena, kar je že dobršni del gnojila. Pomladno obdelovanje gre vrlo naprej. Sadno drevje je povsem napeto v cvetno brstje in kmalu bo popje razpokalo in cvetje zažarel. Obeta se obilen sad, posebno jabolka, kar pomeni za Slovenske gorice »drugo trgatve«. Strnen je srečno prezimila in zagrinja polje v bujno zelenje. Travniki so po pogosti pršenici v marčnih dneh izdatno premočeni in otava že ima temeljito podlago. Bog daj, da bo vse vsejano, v srečni zor končano. — Nekaj pa pogršamo, kar bi nam bilo ob tem času na kmetih najbolj potrebno: Kmetijski strokovnjaki prihajajo premalo k nam. V vsaki župniji naj bi bilo vsaj enkrat v letu predavanje o tej ali oni gospodarski potrebi. Napravite načrt in storite tako!

2. IV. - SOČI — STABAT MATER - 2. IV.

Pazite na otroke!

Včeraj krog poldneva je 5letni sinček stranke F. v Sodni ulici na vogalu Vetrinske ulice in Glavnega trga hodil brez nadzorstva in se je zaletel pred tovorni avto g. V. D. iz Sv. Trojice. Le prisotnosti duha šoferja je pripisati, da je bil deček le malo poškodovan. Iz bolnice je bil oddan v domačo oskrbo.

Mariborski in dnevni drobiž

Mariborska Posojilnica za socialne, gospodarske in kulturne svrhe

Načelstvo Posojilnice v Narodnem domu je v svoji sinočnji seji sklenilo razdeliti sledeče podpore: Dijaški kuhinji v Mariboru 8000 Din, Narodnemu gledališču v Mariboru 10.000 Din, Glasbeni Matici v Mariboru 8000 Din, Protituberkulozni ligi 2000 Din, Zvezi kulturnih društev v Mariboru 6000 Din, Učiteljskemu domu 1000 Din, Podpornim društvom na mariborskih srednjih šolah po 1000 Din, Zgodovinskemu društvu 2000 Din, Društvu za varstvo in zaščito mladine 5000 Din, Ljudski univerzi 1000 Din, Podmladku Rdečega križa 2000 Din, Narodni strokovni zvezi v Mariboru 1000 Din, Vinarskemu društvu v Mariboru 1000 Din, Moški podružnici CMD v Mariboru 1000 Din, Šolskemu odboru obrtno-nadaljevalne šole 1000 Din, Slov. obrtnemu društvu 1000 Din, Glasbenemu društvu »Drava« 3000 Din, šolam na Teznu, v Selnici ob Dravi in Razvanju po 500 Din, prostovoljnemu gasilnim društvom v Pobrežju in Pekrah po 500 Din, v Sv. Martinu, Dogašah in Zrkovcih po 300 Din, župni upravi SKJ 5000 Din, Sokolskemu domu v Mariboru 8000 Din, ISSK Mariboru 3000 Din, SK Železničarju 1000 Din, Kasaškemu društvu 2000 Din, Podr. podružnici SPD 2000 Din, Tujskoprometni zvezi v Mariboru 1000 Din, podružnici CMD v Kamnici 300 Din, Sokolskemu domu v Rušah 2000 Din, dij. društvu »Napredek« 500 Din, Društvu slepih 500 Din, gospodinjki šoli v Krčevini 500 Din, Vincencijevi družbi 500 Din, za ekskurzijo Trgovske akademije 500 Din, »Perunu« 500 Din, Izobraževalnemu društvu trg. in obrtne mladine 500 Din, »Zariji« na Pobrežju 300 Din, podružnici SPD v Mariboru 3000 Din, gostilničarski šoli 500 Din, Ribniški koči 4000 Din, Zimskosportnemu odseku 500 Din, visokošolcem 9000 Din. Torej skupno nad 100.000 Din. Društva in ustanove naj dvignejo dovoljene podpore v Posojilnici v Narodnem domu.

Posojilo 1.300.000 Din okrajnemu cestnemu odboru odobreno.

Včeraj je prejel tukajšnji okrajni cestni odbor od banske uprave obvestilo, da se mu je dovolilo najeti posojilo v iznosu 1.300.000 Din za zgradbo mostu čez Dravo pri Dupleku in za dograditev ceste preko Sv. Petra. Posojilo se bo najelo pri Oblastni hranilnici.

Kje bo Masarykova cesta?

Občinski svet mariborski je v svoji tajni seji v četrtek spreminil svoječasni sklep javne seje, da se sedanja Ciril-Metodova ulica prekrsti v Masarykovo ulico. Ciril-Metodova ulica ostane, pač pa se bo imenovala sedanja Državna ulica, ki vodi od Kralja Petra trga do Tržaške ceste, odslej Masarykova cesta.

Ste že podpisali deleže za pohorsko vzgojilačo?

Avtobusna proga Poljčane—Konjice—Vitanje se ukine.

S 1. aprilom bo mariborsko mestno avtobusno podjetje ukinilo radi slabe frekvence vožnje na progi Poljčane—Konjice—Vitanje.

Avtobusna zveza Maribor—Jarenina.

Kakor čujemo, se je vendar začelo zanimati mariborsko mestno avtobusno podjetje za to zvezo, ki je bila pred leti sicer že v prometu, pa se je deloma radi nereda v vožnji, deloma radi še takrat nereguliranega strmega »Reismanovega brega« morala ukiniti. Upamo, da že s 1. majnikom lahko proslavimo otvoritev avtobusne vožnje Maribor—Jarenina. Jarenina je idiličen kraj, ki je tudi mariborskim izletnikom zelo priljubljen. Tako prihajajo Slovenske gorice z ljubkim Mariborom v vedno tesnejšo zvezo in to je zdravo, to je dobro.

Bohotno izobilje pomladanskih novitet na trgu.

Davi se je na našem živilskem trgu razkrila pravcata bujnopestra pomlad. Poleg pestrobojnega dolinskega, planinskega in gozdnega cvetja se je pojavilo raznovrstno pomladno povrtje: Poleg motovilca, regrata in špinače, ki že dolgo dominirajo na našem trgu se je pojavila kot senzacija rezna solata, glavna »majska kraljica«, bela in rdeča pomladna redkvice v šopkih, solatne, zeljne in ohrovtove sadike. Posebno mnogo je bilo tudi gob-snežink. Vspricho velikega navala prodajalcev se je kupovanje prav ugodno razvilo. Najživahnejše je bilo trgovanje s semenjem in sadikami. Današnji trg je bil prvi po obilju pomladanskih vrtnih specialitet.

Težka nezgoda kmečkega mladeniča pri delu.

Na posestvu Antona Kolariča v Grusovi pri Sv. Petru niže Maribora se je pri oranju težko ponesrečil 22letni Stefan Lipnik, ki služi od detinjih nog pri Kolaričevih. Nepričakovano sta se splašila v plug vprežena vola, nakar je mladenič tako nesrečno na hrbet padel, da se mu je lemež zaril v hrbet ter mu skrajno opasno ranil hrbtenico. Stanje ponesrečenega mladeniča, katerega so domači odpemili v bolnico, je zelo kritično.

Glavna zaloga tobaka

se s 1. aprilom preseli z Rotovškega trga 6 v Prešernovo ulico 19. Radi selitve se istega dne tobak ne izdaja. 942

V sredo gremo na koncert. Zakaj?

Mariborčani so dosedaj še vedno znali izbrati ugodno priliko, ako se jim je nudila, da so se udeležili umetniških večerov, ki so jih priredila mariborska društva ali tudi drugi. V sredo bomo zopet imeli tako priliko. »Maribor« priredi koncert, na katerem bo izvajal Sattnerjevo »Soči« in Dvořakovo »Žalostna Matič« (Stabat Mater). Na tem koncertu sodelujejo znani slovenski solisti: gospa Lovšetova, gđ. Golobova in gospod Gostič iz Ljubljane ter g. Križaj iz Zagreba, pomnožen vojaški orkester in celotni mešani zbor »Maribor«. Obe kompoziciji, kakor tudi celotna zasedba nam garantira prvovrsten umetniški užitek. Obe skladbi se izvajata v Mariboru prvič in tudi »Maribor« jih sedaj izvaja samo enkrat. »Maribor« je vzel nase veliko delo, da nastopi s takim aparatom v Mariboru. Lani ni bilo nobenega takega koncerta in tudi letos še ne, ker pač vsako društvo ve, s koliko režijo so taki koncerti združeni. Kljub temu je razmeroma nizka vstopnina in večina sedežev po najnižji vstopnini. Tako je omogočeno vsem, posebno pa onim, ki bi ob »Soči« radi dali duška svoji narodni zavdnosti, da se koncerta udeležijo. Zato gremo v sredo na koncert! Vstopnice se dobijo v predprodaji pri Höferju in v Cirilovi knjigarni na Aleksandrovi cesti.

923

Pri boleznih želodca, črevesja in prebaviljanja privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša pot hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravniška strokovnjaška izvedenja poudarjajo, da se »Franz Josefova« voda zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 1

Kuha s plinom najcenejša.

Ali ste se že preuredili svoj kuhinjski obrat na kuhanje s plinom? Na predavanju dne 20., 21. in 22. marca se je praktično ugotovilo, da je kuha s plinom najcenejša in najmodernejša. Prijave sprejema Mestna plinarna, katera dobavi plinski štedilnik in raznovrstne druge aparate tudi na mesečne obroke. 940

Gostilničarji!

Prvovrsten jabolčnik in hrušovec, domači pridelek, se dobi pri Kmetijski družbi za Slovenijo, Melje (na dvorišču). Prodaja se vsak ponedeljek in torek na debelo. 903

Občni zbor pevskega društva »Jadran« se vrši v četrtek, dne 3. aprila in ne kakor pomotoma drugače napovedano. 935

Človek mrtvaških lobanj

(Roman. Spisal Bratko Kreft.)

V slovenski literaturi je to edinstvena knjiga, v kateri se opisuje rast mladega človeka v pubertetni dobi. Pri Nemcih, Rusih in drugih narodih je po vojni izšlo že nebroj knjig, ki odkritosrčno obravnavajo isto snov. Med najbolj znanimi je Ernst Glaeserjev roman: Jahrgang 1902.

Pisatelj skuša dognati vzroke razdvojenosti in blodenj povojne mladine in trdi: »Nihče se ne briga za mladega človeka!« Zdi se mi, da je ravno nasprotno res. Se nikdar se niso poklicani in nepoklicani toliko brigali za mladino kakor po vojni. Žal, le preveč s politično strankarskega stališča. In uspehi te brige? Ravno nasprotno prizadevanju. Najbrž zaradi prevsiljivega, počasno notranjo rast mladine motečega strankarstva, ki je odvrčalo mladino od šole, od študija, od notranje poglobitve in končno od svojih vzgojiteljev. Še nikdar ni mladina tako odločno zavračala vodilno roko v življenju preizkušenih ljudi, kakor baš povojna mladina. Zaničujoč vsako tradicijo, se je hotela in se deloma še hoče popolnoma samostojno razvijati, dokler ne pride do spoznanja lastne nemoči. Tedaj pa je čisto že prepozno. Eden najde rešitev v samomoru, (Maksim,) drugemu se zmede razum, ko je zaman iskal rešitve v molitvi (Janoš) — tretji se uda nebrzdani življenju, ki ga telesno in duševno ubije. (Dijaki in drami: Nemoč.)

Da bi se nihče ne briga za mladino in da je baš splošna brezbržnost za mladino kriva njenega brodoloma, ta trditve pisatelja v tako splošni formulaciji gotovo ni resnična. Tega se je tudi sam zavedel in je zato moral poiskati še posebne krivce raztrganosti mladine. Našel jih je v profesorjih, kakor so v starih časih iskali in našli krivce moralnemu in političnemu polomu Atencev — v sofistih.

Kaj pravi pisatelj o svojih nekdanih profesorjih in kot kake značaje jih predstavlja čitatelju? Dobesedno piše: »Kdo je kriv Biničine, Maksimove in Janošove usode? Profesorji, ki se namesto vzgoje pečajo s politiko; njihova hinavščina, ko sami ne verujejo v to, kar učijo; protičloveški nacionalizem, ki ga profesorji zagovarjajo; njihovo sovraštvo, ki ga sejejo namesto ljubezni; njihovo preganjanje in preziranje mladine. — Profesorji so mrtvaške lobanje, otopeli ljudje. Nič drugega niso, kakor okostenela, brez čutna masa zastarelega človeškega mesa. — In taki ljudje vodijo in oficijelno vzgajajo mladino v najobčutljivejši in najnevarnejši pubertetni dobi! Posledica tega je, da mladina neizogibno doživi svoj brodolom.«

Strašna obsodba vzgojiteljev mladine! Značaj posameznih profesorjev opisuje pisatelj tako-le:

1. Prof. dr. Kramar poučuje verouk. Je hinavec in lažnjivec; entuzijast brez srčne globine. (Danes joče za cesarjem Franc-Jozefom, jutri za kraljem Petrom.)
2. Prof. dr. Klinc poučuje verouk. Je nemoralen moralist.
3. Prof. dr. Novak poučuje latinščino, grščino in filozofijo. V šoli razlaga in se navdušuje za Sokratov in Platonov idealizem, izven šole pa posreduje kupovanje mladih duš za strankarsko napredno dijaško organizacijo, kar je neposreden vzrok Maksimove smrti.
4. Prof. Pečar poučuje matematiko. Je smešen borec za pravice in poštenost v vsem javnem življenju. Svojo jezo zaradi neuspehov v tej borbi stresa nad učenci.
5. Prof. Kavčič je terorističen nacionalist plitvih nazorov.
6. Staremu prof. Kavesu ne odreka srčne dobrote, pa najbrž le zaradi njegove starosti.
7. Gimnazijski ravnatelj je doktrinarno hladen, brez smisla za hotenje mladine.
8. Ravnatelj ženskega učiteljskega je pohotna propalca, ki zavaja v nemoralnost celo svoje učence in ki umre kot žrtev svoje strasti.
9. Zgodovinar Moravec potvarja kot klerikalec zgodovino papežev in reformacijsko dobo.
10. Edino mladi profesor Janko, ki je sam pesnik in literarni mentor svojih dijakov, najde milost pri pisatelju. Pa tudi on začasno zaigra zaupanje mladine, ko si upa izreči odklanjajočo sodbo o Podhevkovihih pesmih. V družbi okvarjenih

profesorjev se seveda tudi on pokvari in se vda pijači.

Takšni so profili profesorjev v tem romanu.

Jasno je, da tako enostranska karakterizacija profesorjev ne more biti resnična. Kakor vsi drugi ljudje, so pač tudi profesorji zmes dobrega in slabega, torej nepopolni ljudje. Drugače tudi biti ne more: homines sunt! Da bi pa profesorje v njihovem poklicu vodilo naravnost sovražstvo do mladine, če je že ne morejo zavojevati z ljubeznijo, tega pač tako na splošno, kakor to dela pisatelj, nihče ne more niti trditi niti verjeti; niti mamice, ki v svoji slepi ljubezni do svojih ljubljencev po večini najdejo vzrok za neuspeh svojih malčkov — pri profesorjih.

Človek se vpraša, za kaj je opisal pisatelj profesorje tako spačeno, kot puhle glave, kot bedake in tepce, ki nimajo nobenega razumevanja mladine? Zato, da more z njihovo brezdušnostjo utemeljiti propast svojih junakov. Brez dvoma mora biti propast junakov utemeljena, toda utemeljitev mora biti vsaj verjetna, kar pa v tem romanu gotovo ni. Kajti krivce je vsekakor treba iskati v prvi vrsti izven šole.

Kakšen namen skuša pisatelj doseči s svojim romanom? Pokazati hoče, da hinavska, lažnjiva in ozkosrčna nacionalna vzgoja ne more vzgojiti krepkih značajev. Nova doba zahteva novega človeka, sproščenega nacionalnega sovraštva. Tega novega človeka pa ne more vzgojiti niti cerkev niti šola, ki sta nosilca dosedanjega kapitalističnega režima. Zato se je treba upreti cerkvi in šoli. Vsak upor pa zahteva žrtve. Slabiči propadejo, krepke nature pa se v borbi izčistijo in izkristalizirajo ter postanejo neomahljivi nosilci vere v novega — kolektivnega človeka. Tak nov človek je v tem romanu Leo Vuk, ki se je kljub zlaganim naukam svojih profesorjev samostojno razvil v glasnika človečanskih idej Tolstaja, v glasnika evangelijskih resnic. S tem pa njegov razvoj še ni končan. Po trboveljskem spopadu med Orjunaši in rudarji pride do spoznanja, da je odrešenje človeštva z ljubeznijo nemožne. Potrebna je revolucionarna borba, ki zahteva žrtve. Iz asketičnega idealista, ki zavrača vsako nasilje, postane Leo glasnik borbenega materializma, ki ne pozna boga, temveč veruje samo v človeka.

S tem je zaenkrat zaključen duševni razvoj glavnega junaka Leona Vuka. Pred nami stoji kolektivni človek, ki ima voljo s svojo idejo zavojevati ves svet. In kaj potem, če zmaga kolektivni človek? Ali bo tedaj dosegel trpeči človeški rod ono trajno srečo, po kateri hrepeni? Dvomim! Ogenj hrepenenja, ki tli v človeških srcih, se ne da pogasiti! Nikdar ne bo, pa tudi ne sme biti v razvoju človeštva zastoja, ki pomeni — smrt.

—ik.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 29. marca ob 20. uri »Rigoletto«. Izven. Premijera. Gostovanje ge Tinka Wesel-Polla.

Nedelja, 30. marca ob 20. uri »Rigoletto«. Izven. Gostovanje ge Wesel-Polla.

»Rigoletto« na marib. odru. Popularna Verdijeva opera »Rigoletto«, ki je zelo privlačna točka vsakega opernega repertoarja se bo izvajala prvič v letošnji sezoni drevi, 29. tm. ter se ponovi v nedeljo, 30. tm. ob 20. uri. Slovita koloraturka ga Tinka Wesel-Polla se je obvezala peti partijo Gilda. Nadalje gostujeta bivša priljubljena člana marib. opere ga Zamejč-Kovičeva (Maddalena) ter gospod Neralić (Rigoletto), v glavnih partijah nastopita g. Ivelja (vojvoda) ter g. P. Kovič (Sparafucile). Ostale partije pojejo gđ. Udovičeva, Čepičeva Lj., Renčljiva ter gg. Trstenjak, Gorinšek, Jordan in Vlah. Dirigira g. Herzog, svoletčasno režijo obnavlja g. Harastovič.

Srečke drž. razredne loterije IV. kola so prispale. Igralci naj jih pravočasno zamenjajo v upravi »Jutra« in »Večernika«, Maribor, Aleksandrova cesta 13. Žrebanje se bo vršilo 8. aprila.

ALBUS TERPENTINOVNO MILO

pere temeljito in ne vsebuje škod-

ljivih sestavin.

Albus Terpentinovo milo je blago milo, izdelano iz čistih masti in nima nikahih jedkih dodatkov. Z divno belo milnico pere perilo lahko in brez muke ter čuva tudi najnežnejšo tkanino. Z Albus Terpentinovno milom lahko operete vse, kar prenese vodo, od najfinije svilne do najdebelejšega sukna. Gospodinja, ki uporablja Albus Terpentinovo Milo, ve, da jo vedno in enako dobro.

Albus Terpentínovno Milo

proizvaja: Albus tvornica mila d. d. NOVI SAD

ALBUS Terpentínovno MILO se dobiva v vseh trgovinah.

Litteraria

Maksim Gorki: Otroška leta. Poslovenil dr. Ivan Dornik. Maribor 1929, strani 236. — V vrsti mariborskih tiskov pomeni ta prevod gotovo vesel dogodek, kajti podaja nad vse odkrito in globoko izpoved enega največjih sodobnih ruskih in sploh svetovnih pisateljev, Maksima Gorkega. Kdor hoče nekdanjega bosjaka in nebolgijca Pješкова pravilno razumeti in s haskom uživati njegova številna slovstvena dela, mora brezpogojno poznati njegova »Otroška leta«, kajti le ona ga morejo vpeljati v svet, iz katerega je izšel in kateri mu je izklesal tisti svojstveni notranji in zunanji značaj, ki je zanj in za njegovo umetnost tako odločujoč. Zato je Dornik storil prav, da nam jih je ponajl. In storil je to z ljubeznijo, razumevanjem in globoko vne- mo za svojstven in klen izraz prevoda, ki je zaradi tega ostal skrajno veren originalu. Delo pa ni bilo lahko, zato nekaj pogrešk prav nič ne moti prevajalčeve zasluge. Kdor hoče tedaj spoznati Maksima Gorkega z najbolj intimne strani, ta naj ne gre brez zanimanja mimo te knjige.

Knut Hamsun: Pan. Založba »Modra ptica« v Ljubljani, 1930. — To je že tretje delo tega velikega severnjaka, ki je bilo prevedeno na slovenščino. Prvo nam je ponajl pred leti Fran Albrecht; to je bil njegov »Glad«, ki mu je prvi priboril sloves velikega pisatelja; drugi umotvor, veličastni »Blagoslov zemlje«, je v Kresalovem prevodu izdala lansko jesen »Modra ptica«, sedaj pa nam je ista založba podarila še »Pana«, ki je najbolj značilna izpoved njegove mladosti. Kakor »Blagoslov zemlje«, tako je tudi »Pana« prevel Rudolf Kresal, ki je z obema prevodoma pokazal, da bo postal še odličnejši prevajalec iz svetovnih slovstev.

Radivoj Rehar: Vijolica Vera. Med letošnjimi rednimi publikacijami Mladinske Maticе v Ljubljani, ki bodo natisnjene v krog 20.000 izvodih ter razposlane v maju ali juniju, bo izšlo tretje mladinsko delo pisatelja Radivoja Rehara: »Vijolica Vera«, povest iz življenja cvetic. Povest bo prvo slovensko delo, ki opisuje življenje cvetic in rastlin od prvih dihov pomladi do vročega poletja, ko pride človek s koso, da jih pokosi. Ker je povest zgrajena na resničnem življenju narave, bodo mladi — pa tudi odrasli čitatelji — spoznali iz nje marsikatero skrivnost najnižjih živih bitij, ki samevajo pozabljeni in zapuščeni na tistem prisojnem brežuljku nad zeleno mlako. Delo bo tudi ilustrirano.

Lipahov »Glavni dobitek« na mariborskem odru. Komedia Frana Lipahna,

»Glavni dobitek«, ki je nedavno doživela krstno predstavo v ljubljanski drami, se bo, kakor doznavamo, uprizorila še tekom te sezone tudi v Mariboru, in sicer bo v njej slavila svojo 25-letnico naše stara znanka ga Štefa Dragutinovičeva.

Salih Ljubunčič: Djeca su preobtrčena nastavom. Zagreb 1930. Cena 10 Din. Samozaložba. Djordjevičeva ul. 17. — V času, ko se povsod pojavlja in razmotriva vprašanje ali sedanja šola od otroka preveč zahteva ali ne, bo ta brošura hrvatskega pedagoga našla obilo interesentov in bralcev tudi pri nas Slovincih. V njej razpravlja Ljubunčič, ki je znan tudi iz »Pedagoškega zbornika« naše SŠM, o vprašanju šolskih knjig, vprašanju učne snovi, karakteristiki sedanjega šolskega sistema, delovni šoli itd.

Humoristični mesečnik »Pavliha«. Naposled je tudi Slovenjgredec dobil svoj časopis, ki naj bi izpolnil vrzel, ki je pri nas Slovincih bila vedno odprta. V tamkajšnji tiskarni »Jadran« je s 1. januarjem t. l. pričel izhajati na 32. straneh male osmerke mesečnik »Pavliha« s prispevki raznih autorjev in z ilustracijami Henrika Smrekarja. Naročnina, Din 20 za vse leto, je sicer nizka, vendar pa dvomimo, da bi »Pavliha« v sedanjih obliki imel kaj več sreče kakor so jo imeli njegovi pokojni predniki »Kurenti«, »Sršeni«, »Skovirji« in drugi.

Koncert mariborske »Glasbene Maticе« v Ptuj.

Pevski zbor »Glasbene Maticе« v Mariboru priredi v soboto, dne 5. aprila velik vokalni koncert v »Društvenem domu« v Ptuj. Nad 80 pevk in pevcev bo izvajalo pod mojstrsko taktirko novega zborovodje, skladatelja prof. V. Mirka spored slovenskih mešanih, ženskih in moških zborovih pesmi. Na sporedu so pesmi skladateljev B. Ipavca, Pavčiča, Lajovica, Adamiča in drugih do najmodernejših Ravnika in Kogoja tako, da bo nudil koncert poleg prvovrstnega umetniškega užitka tudi pregled razvoja slovenske vokalne glasbe.

Soterij iz Maribora in okolice so darovali prostovoljnemu reševalnemu oddelku mariborskega gasilnega društva Din 300. Gasilno društvo se za darilo iskreno zahvaljuje.

Izsuševanje jezera Nemi ustavljeno.

Iz Rima poročajo, da je Mussolini izdal naredbo, s katero se ukinjajo nadaljnja dela na izsuševanju jezera Nemi. To iz razloga, ker so dozdajna raziskovanja pokazala, da druga Kaligulina ladja arheologom ne bi nudila nič več novega nego nudi prva, ki je že na suhem.

Življenje in pomlad ...

RAZMIŠLJANJA OB PRE SNAVLJANJU PRIRODE.

Že je tu vigred in nje svečani pohod kljče in miče in vabi srce z neodoljivo silo iz zadušnih zimskih bivališč. Kljče nas pomlad k sebi, da se posvežimo, pomladimo dušo v dihu iz zemljice hiteče rasti, ob koji zibelki pahljajo lahkokrite lastavice, pa žgoliho drobnokljčki: seničke, škinkovci, zlatokrili liščki in ljubki pernatí sodrugi vesele porodnice. Solnce siplje v polni ljubezni vse oživljajočo hrano in neguje in dviga varno svoje dojenčke. Škrjanček riše kroge v svita višave, njegova pesem: »Orji, orji, sej, sej!« pada kot blagoslov neba na polje in log in se zlija v eno molitev s škrtnjem pluga, s kojim rahljajo njivo krotki volički s kmetičem ob strani. Tam v sosedstvu pa že pozdravlja popotnika uporno strneno zelenje.

Da tudi mene pozdravi in vedri, jo mahnem čez grič in dol. Na stečaj razmahnem dušo in srce, gledam, poslušam, vdihavam, — požiram z očmi, ušesi in usti. Najprej čez dol, da ne zamudiš, dnevi so kratki in življenje naše je le en tak dan! — Priđem do potoka, odtrgam vijolico in zvoncek, »da s'jo na prsi pripnem.« — Kaj si storil! — Komaj je revica zaživela, da vedri, blaži in tolaži, pa že si ji odpilnil solnca luč, — življenje. In ti bi rad dolgo, pa še večno živel! Gledam valovanje v potoku, poslušam skrivnostno ljubko šepetanje valčkov. Da bi znali valovi z besedo govoriti, povedali bi nam o »sreče domih«, mimo kojih so potovali, pa še boli o solzah in ihtenju v solz doline boli hišah, kjer so mimo sušljali... Potoka valčkov v dol igranje, — to vedro ljubko šepetanje — se zdi kot odmev božjega glasu: Mir vam bodi! — In vendar še gradijo večje in večje bojne ladije in zlivajo »kanone« in se igrajo z njimi resni ljudje, kakor se igrajo neresni otroci z regravatno cevko, ko spuščajo milne balončke v zrak. In v Londonu je razorožitvena konferenca, tam pa še kažejo nekateri krvi žejni tigri grozeče zobe... Pomlad je in tudi te boža z blaženim dihom... Ali škoda, dokler se še vedno v njej skrivajo vojne pošasti liki groza smrti...

Pospešim korake ob potoku, da prehitim valove... Skušam se otresti mrkih misli. Posreči se mi to, ko srečam kmetiča iz sosednje župnije z vozom na cesti. Prijazno me pozdravi in se kreta, ko da voz ustavlja. Ozrem se nazaj, on tudi, pogledi se križajo. »Ali me ne poznate več, gospod nadučitelj?« Saj sem še bil vaš učeneč! — »Glejte no, pa moram res misliti, kdo da ste!« — I. I. — »Vidite, res vas nisem spoznal.« Res je, časi

hitijo, se spreminjajo in z njimi ljudje. Oh kje so mladostna leta! Kmetič se zresni, pa z otožnim glasom nadaljuje razgovor: »Veste g. nadučitelj, sedaj šele jaz rad premišlujem in prav razumem, kar ste nam posebno ob sklepu v V. razredu govorili in nam na srce polagali. Veste, pa tiste pesmi se najrajši spominjam, ki smo jo pri vas tako radi peli v šoli o pomladi.« — »No katera pa vas je tako objela?« — Veste tista, ko pravi: »Mnogo veselja res pomlad ina, kmalo pa nas do poletja pelja, leto brž mine, jesen tud' zgine, zima nam roko poda! Tak bo minila tud' tvoja mladost, se spremenila življenja sladkost, vse bo minilo, vse se stemnilo...« —

In možu so se oči zarosile. — »Lepo je to od vas in veseli me, ko vidim, kako je padlo zdravo zrno šolskega poduka pri vas na lepo mesto in obrodilo lepi, zdrav sad. Bog vas ohrani srečnega tudi za naprej in upam, da se še večkrat vidiva!« Poslovila sva se in se še parkrat ozrla nazaj drug na drugim, dokler ni voz izginil za ovinkom. —

Hitim proti domu. Misel: »Vse bo minilo, vse se stemnilo.« — me bolj in bolj razgreva. Še mlademu kmetiču zveni to »pomladno« premišljevanje solzo v oko, kaj pa ti, ki si že onstran gore, navzdol, kjer solnce zahaja — penzionist! — Oj joj jojeka! Hitim, skoro da bežim. Že se dela mrak. Večerni zvon že mehko razliva svoj »Zdrava Marija« v dol in grič. Nebo je oblačno, temno zastrto. Škorci so že posmukali v škatlice. — Vse bo minilo, vse se stemnilo — mi šepče na uho večerni dih. »...nocoj je nebo brez zvezd. Kolikokrat opazim tako črno nebo. Kaj biva za to črno steno? Spet prav taka stena. Pa za njo? Stena. In stena... stena... stena. Toda na koncu vseh koncev? Ali je nič? Vesoljni nič? Kaj je to nič?« — Že sem blizu doma. Zdi se mi, da gre nekdo — pomlad — za menoj, me vleče nazaj za konce suknje in mi šepče: »Nikar tako naglo! Ostani še pri meni! Še prideš prehitro!« — Zagibljem se v posteljo, potegnem odejo preko glave in sanjam, da »so nadzornik b'li v šoli in smo peli tisto o pomladi: Vse se zdaj giblje, veselo živi, cvetu na vsakem čebelca sedi...« Zjutraj si pomanem oči, g. nadzornika ni in ga ni b'lo, mene pa tudi ni več v šoli. Grem k čebelniku in gledam, kako res čebelice letajo od cveta do cveta na bližnji, še neizorani nji. In pod ulnjakom se smeji pomlad in po dolu igra poteček kot včeraj in danes sem mlad... In hitim in napišem te vrstice pomladi v spomin. —

Popotnik iz Slovenskih gor.

PRAVI

:FRANCK:

vedno

odlična kakovost!

V zvezi z večjo umrljivostjo v nočnih in jutranjih urah se je tudi pojavila misel, ali niso morda tudi letni časi, zlasti zima, v zvezi s smrtjo. Saj sta pri mnogih živalih n. pr. leto in tudi dan razdeljena v dve veliki periodi: ena je posvečena aktivnosti, druga odpočitku. V dobi prve periode se vzajemno menjajo tudi dnevne periode aktivnosti in počitka. Ti dve veliki periodi v letu se pojavljata zlasti pri živalih zmerne in hladne cone: v času zimske periode odpočitka so te živali večinoma v stanju popolne neaktivnosti in njihove življenske funkcije so padle na minimum. Mnogi sesavci spe v tem času svoje zimsko spanje. Podobne periode počivanja nastopajo tudi pri tropskih živalih v dobi suhih letnih časov, pri nekaterih udomačenih živalih pa vroče poletje povzroča takozvano letno spanje. Dr. Frey v svoji statistiki umrljivosti ni mogel najti nikakšne razlike v umrljivosti v raznih letnih časih: umrljivost po operacijah je v posameznih mesecih in tudi v posameznih letnih dobah v glavnem ista.

Sport

Kdo bo prvak?

ISSK Maribor : SK Rapid.

Najtežji dan v mariborskem sportu, odločitev prvenstva, je pred durmi. Jesenski prvak SK Rapid odhaja v boj z eno točko plusa in ima tudi boljšo različko goalov. Torej so izgledi »Rapida« sigurnejši, ker mu zadostuje remis, dočim je »Mariboru« za prvenstvo potrebna popolna zmaga. Čeprav je Rapid borbeno moštvo, govori v prilog Maribora boljša forma in boljša kvaliteta moštva, ki je v vseh ozirih dorasla protivniku. Rezultat zavisi predvsem od razpoloženja Mariborovega napada. Ako bo napad igral vsaj deloma tako sigurno, kakor minulo nedeljo, je vsako presenečenje izključeno.

Tekmo bo sodil ljubljanski sodnik g. Deržaj. V dovoljni meri je poskrbljeno za varnostno in reditelsko službo, ki bo skrbela za zmernost v vrstah navijačev. Zlasti pa je potrebno, da se prepreči eventualni izpadi in pobalinski medklaci neresnih in fanatičnih pristavšev, ki priznavajo sport le v zmagah svojega kluba, vse druge možnosti pa odklanjajo. Sodnik g. Deržaj tudi jamči, da bo tekma v fair mejah, ker ne bo dopuščal ostre in nevarne igre.

ISSK Maribor, upravni odbor.

Prva seja novega upravnega odbora bo v torek, dne 1. aprila v Grajski kleti. Pozivajo se tudi prejšnji funkcionarji, da se radi predaje arhiva in inventarja udeležijo seje.

ISSK Maribor, nogometni odsek.

Postava rezerve je razvidna na oglasni deski v garderobi. Prvo moštvo nastopi v sledeči postavi: Koren II, Pliberšek, Koren I, Prevolnik, Kirbiš, Iršič, Privršek, Najžer, Hreščak II, Bertonec in Starc. — Načelnik.

ISSK Maribor, hazena odsek.

Igralke I. in II. družine se pozivajo, da se sigurno udeležijo skupnega traininga, ki se vrši jutri ob 10. na igrišču. Trener.

SK Železničar, nogometna sekcija.

Postava moštva proti SK Čakovcu: Maheinc, Konrad I, Wagner, Ronjak, Frangeš, Bauer, Pišof, Bačnik, Heller, Konrad II, Antoličič in Pezdček II. Navedeni igralci morajo biti točno ob 8.

uri na glavnem kolodvoru. Spremljevalec g. Bukovala. Proti SK Atletik v Celju nastopijo sledeči igralci: Pišof, Jančič, Kositer, Glavič, Čiček, Urbančič, Kohout, Bačnik, Jug, Lorber, Marčinko. Spremljevalec g. Fišer. Odhod ob 13. uri. Načelnik.

Lawu-teniški odsek ISSK Maribora

otvori jutri v nedeljo 30. tm. sezono. Prijave novih in starih članov sprejema g. Šepec, Grajski trg 2.

Otvoritev dirka »Peruna«.

Kolesarski klub »Perun« v Mariboru, ki slavi dne 6. julija 10letnico svojega obstoja, priredi v nedeljo 6. aprila vsakoletno otvoritveno dirko na progi Maribor—Fala—Maribor v dveh skupinah. Do sedaj se je prijavilo k tej dirki 32 društvenih vozačev v obeh skupinah, kar znači, da hočejo naši Perunaši ob priliki svojega 10letnega obstoja pokazati, da so res najmočnejši kolesarski klub na naši severni meji. Start za otvoritveno dirko je na Vodnikovem trgu ob 14. uri, kjer je tudi cilj. Prijatelje kolesarskega športa opozarjamo na to prireditve naših domačih kolesarjev.

SK Železničar

se zahvaljuje mestni občini mariborski za brezplačno prepuštev kazinske dvorane povodom medmestne ping-pong tekme Maribor—Gradec. — Odbor.

Ljubljanski velesejem gradi nove razstavne zgradbe.

Ker primanjkuje razstavnega prostora, se je odločila velesejmska uprava, da zgradi dvoje novih razstavnih poslopij in sicer na vsako stran ceste, ki pelje od glavnega vhoda proti češkoslovaškemu paviljonu po eno. Ene teh razstavnih zgradb je namenjena naši tekstilni industriji, ki se udeležila jubilejnega velesejma v večjem obsegu. Nove zgradbe bodo podale sejmšišču popolnoma novo arhitektonsko lice. Načrte je izdelal g. arh. Costaperaria.

Živinski in kramarski sejem pri Sv.

Juriju.

V torek, dne 22. aprila se bo vršil pri Sv. Juriju v Slov. gor. velik živinski in kramarski sejem. Kupci in prodajalci so vabljeni. Opozarjamo živinotrgovce, da je na robu sejmšišča novo postavljena občinska mostovna tehtnica. — Županstvo občine Sv. Jurij v Slov. gor.

Cene na živinskem sejmu v Mariboru.

Na zadnji živinski sejem v Mariboru je bilo priguanih 16 konjev, 15 bikov, 145 volov, 249 krav in 11 telet, skupno 436 glav, prodanih pa je bilo 236 glav, od teh 11 v Avstrijo. Cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 9—9.50 Din, poldebci 8.50—9, plemenski 6.50—7.50, biki za klanje 7.50—8.50, debele glavne krave 7.50—8.25, plemenske 6.50—7, za klobase 4.25—5, molzne 8—9, breje 8—9, mlada živina 7—9.50, teleta 12—13 Din.

KLOBUKI ZA DAME IN GOSPODE
Ivan in Helena Kvas. Aleksandrova c. 32.

Najboljša je samopomoč.

Splošna uradniška menza, Slomškov trg 17. daje, kakor doznamo, zdravo, prav dobro in obilno hrano, kosilo in večerjo s kruhom za 13 Din dnevno. Njeni člani dobivajo na potovanju v menzi v Ljubljani hrano po istih cenah kakor domačini. Ako pa je kdo vrh tega član nab. zadruga in potuje v Beograd, dobi v menzi proti kontrolni karti ceneno hrano, prenočišče pa za 20 dnevno! — Prijave v Mariboru en dan poprej.

Kedaj umre največ ljudi?

V NOČNIH IN JUTRANJH URAH UMRE NAJVEČ LJUDI.

Zdravniki so v svoji praksi že davno opazili, da je največ smrtnih slučajev v poznih večernih in nočnih ter zgodnjih jutranjih urah. Zlasti opazujejo to redno kirurgi v zvezi s smrtnimi slučajmi po operacijah. Dr. Sigur Frey, privatni docent na vseučilišču v Königsbergu, je zbral zanimivo statistiko na podlagi 500 smrtnih slučajev, ki jih je imel priliko videti in zabeležiti na vseučilišni kliniki. So to smrtni slučaji po operacijah, in sicer samo taki, pri katerih je znašalo razdobje med operacijo in smrtjo vsaj 24 ur. Ta izbira je bila potrebna, ker se pri smrti, ki nastopi v najkrajšem času po operaciji, ne da točno ugotoviti ura smrti. Zato so izključeni vsi nagli smrtni slučaji, ki nastopijo radi embolije (tako zvana akutna srčna smrt).

Pri navedenih 500 slučajih gre za ljudi razne starosti in obeh spolov. Od teh 500 smrtnih slučajev jih je bilo 185 v času od 6. zjutraj do 6. zvečer, torej čez dan, ostalih 315 pa od 6. zvečer do 6. zjutraj, torej po noči. Od teh jih je bilo 158 v času od 6. zvečer do polnoči, 157 od polnoči do 6. zjutraj. Največ smrtnih slučajev je med 11. in 12. ponoči (7%), nato v času od 9. do 10. in od 10. do 11. zvečer (6.4%), od polnoči do 1. zjutraj (6%), od 3. do 4. in od 5. do 6. zjutraj (5.6%). Najmanjša umrljivost (1.6%) pada v čas od 2. do 3. pop. Od 3. pop. naprej narašča število mortalitete, doseže

med 6. in 7. zvečer 4.8%, pade med 7. in 8. zvečer na 4.2%, med 8. in 9. zvečer na 2.8%, od 9. naprej pa se naglo dvigne na 6.4%.

Ta statistika jasno kaže, da je največ smrtnih slučajev v večernih, nočnih in jutranjih urah. Število umrljivosti v času od 6. zjutraj pa do 6. zvečer stoji napram številu umrljivosti v času od 6. zvečer do 6. zjutraj v razmerju 1:1.7. Zlasti visoko je število umrljivosti v urah tik pred in po polnoči, in sicer pred polnočjo 3 ure, po polnoči pa do 6. zjutraj.

Kako si naj razlagamo ta pojav? V vsakem dnevu življenja lahko razlikujemo dve redni dobi: dela in odpočitka. Perioda odpočitka, ko znatno popuste intenzivnost in delavnost organov in življenskih procesov, pada baš v nočni čas. Mogoče je, da se to popuščanje v funkcijah vseh organov v času odpočitka sumira z rušenjem funkcijoniranja organov, povzročenim od bolezní in operacije, in da tako pride do odločilnega momenta smrti. Mogoče je pa tudi, da težko bolni organizem ne prenese periode odpočitka, ker so njegovi organi v povišani meri neprestano zaposleni: pomanjkanje periode v običajnem času je zato lahko odločilno in bo v takem slučaju takoj neposredno vplivalo ter že v noči ali zgodnjih jutranjih urah vodilo do smrti.

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

59

»Če govori resnico,« si je mislil vitez, »sem se moral hudo zmotiti o njem. Ako laže, mora biti strašen komedijant...«

Zares je kazal papež obraz, ki je bil sicer žalosten, toda čudovito dostojanstven. V njegovem pogledu ni bilo niti srda, niti očitani, pač pa bridka krotkost — vdanost častitljivega moža, ki ljudje zavijajo njegove blage namene.

»Pustimo to,« je zdajci povzel Ragastens. »Preostaja nam še govoriti o tisti stvari, zaradi katere smo pravzaprav danes tu... V Rimu je tolpa banditov ponoči ugrabila mlado ženo ter jo siloma privedla semkaj. Odpeljanje, nasilje, ostudni, neopravičljivi rop pa se je zgodil na vaše povelje, sveti Oče, za kar imam nepoporekljiv dokaz...«

»Vi govorite,« je dejal papež mirno, »o deklici, ki je bila ugrabljena, potem ko se je v cerkvi Angelov poročila z mojim prijateljem Rafaelom Sanzio, ki je tu navzoč...«

»Da, sveti Oče!« je vzkliknil Rafael, ves zasopel... »In njo sem prišel tirjat po svoji pravici kot soprog, po tisti sveti pravici, ki ji morete vi sami najmanj ugovarjati...«

»Gorje, gorje!« je zamrmral papež.

In solza mu je kanila iz očesa.

»Ali tajite ta rop?« je vprašal Ragastens trdo.

»Ne tajim ga... Priznavam ga...«

»To presega vse meje... To deklico ste vi, gospod, posilili... S kakšnim nesramnim namenom se je to zgodilo? Govorite!... Sicer, kakor gotovo sem vi-tez de Ragastens, ne jamčim več za svoje usmiljenje z vašimi sivini lasmi...«

»Vi govorite o nesramnem namenu! Ah, gospod, samo da ne bi bridko obžalovali teh grdih besed, s katerimi oskrnjate nedolžno dete!...«

»To je pa že preveč!... Zakaj ste jo potem ugrabili?...«

»Zato ker je bila to moja pravica!...«

»Vaša pravica! Ali imate torej tudi pravico nad življenjem in smrtjo?...«

»Moja pravica, vam pravim, vi brezumni človek! Moja očetovska pravica, če me že silite, da to priznam!... Ta deklica je bila moja hči!...«

XXXV.

Mrtva.

Ragastens, Rafael in Machiavelli so se spogledali z nepopisno osuplostjo.

»Njegova hči!«

Ta krik, eden in isti, je ušel vsem hkrati, dočim je papež postrani, z drobnim, zasmehljivim pogledom opazoval učinek svojih besed.

Rafael je bil med vsemi tremi najbolj zmeden. Tisoč brezveznih misli se je podilo po njegovi glavi. Ta preprosta, papeževa beseda ga je bila vsega porizila. Priš — je bil z vročično jezo in bolečino, zdaj pa je začutil ka' mu novo, neznano čustvo z močjo prodra v srce.

Mož, katerega je bil prišel kaznovati, je bil oče Rosite!...

Ah, kako čudno se je pojasnjevala vsa zadeva!... Nekako nežno spoštovanje je v njegovem srcu nadomeščalo srd, in zdaj ga je bilo sram, da se je napram papeževi osebi izpozabil do skrajnosti, ki so se mu še v nedavnem trenutku zdele opravičljive.

»Sveti oče,« je zajeceljal, »dvakrat ste mi sveti, če ste oče tiste, ki jo obožujem...«

V hipnem ganjenju je vstal in odvezal staremu Borgia njegove vezi. Ragastens je skomizgnil z ramami in odstopil, kakor češ, odslej je njegovo posredovanje nepotrebno. Machiavelli je mrzlo čakal konca.

»Moj sin,« je dejal papež nežno, »dete moje drago... vedel sem za vašo ljubezen do moje hčerke, in zelo mi je krvavelo srce, ko sem se moral odločiti za svoj navidezno tako brezsrčni korak...«

»Saj me povedete k njej, kajne, sveti Oče?... Ah, recite da... Saj ne morete braniti njeni in moji sreči obenem!«

»Da bi vas vodil k njej!... je vzkliknil papež.

»Gorje, vi še ne veste vsega!... Gospodje, stopite bliže... Pravico imate, da izveste vse!... Vaša beseda, da nikomur ničesar ne poveste, mi bo zadoščala...«

Pristopite bliže, gospod vitez!...«

»Vaša Svetlost lahko govori brez skrbi. Tudi od tod vas izvrstno slišim,« je dejal Ragastens.

Papež je bil vstal, kakor hitro ga je Rafael odvezal. Z naglim pogledom se je ozrl, če bi se mogel približati vratom. Toda pred ta vrata se je bil naslonil Ragastens, roke prekrizane na prsih, ter je s hrbotom zakrival ključavnico in obenem pazil na okno. Ko se je papež obrnil v tisto stran, mu je rekel vitez s svojim najpokornejšim glasom;

»Sveti Oče, prosim vas, ostanite tam, kjer ste!... Ako se preveč približate oknu, bi vam lahko škodila noč in hlad!...«

Papež je dvignil oči k nebu in sedel nazaj.

»Oče moj,« je zamrmral Rafael, »dovolite mi, da vas imenujem s tem imenom... povejte mi kaj o Rositi... povejte, ali jo bom kmalu mogel videti?...«

»Njej je bilo ime Rosita!« je dejal papež z nekakšno vzhičeno boleščjo.

»To ime ji je dala tista, ki jo je pobrala na cesti...«

»Uboga Maga, kajne, da? Da, vem... Uboga ženska! Tako usmiljena je bila do nje, in tako dobra!... Kolikokrat sem jo hotel rešiti bednega življenja, v katerem se je bila vdomačila... Toda žal, ona s svojim omajnim umom je videla vsepovsod same neprijatelje...«

Te poslednje besede papeža so prepričale Rafaela do kraja.

»Gospodje,« je povzel stari Borgia, »treba je, da izveste vse... Priznanje, ki vam ga dolgujem, mi je silno mlačno...«

»Sveti Oče,« je rekel Rafael, »nevredno bi bilo od nas, če bi vam obteževali dušo s težo spominov, ki jih mi nismo opravičeni soditi...«

»Pustite, naj njegova Svetost govori,« ga je prekinil Ragastens.

»In to je tem potrebnejše,« je povzel papež, grizoč si ustnice, »čim imate zdaj svoje pravice do... moje hčerke... Sicer pa, dragi sinko, to, kar vam hočem povedati, je tako strašno, da mi ne bi hoteli verjeti, ako vam ne razodenem vse resnice...«

»Tako strašno?... Kaj mi imate naznaniti?... Tresem se... ah, ta zvon!... Mrtvaški zvon!...« je končal Rafael s presunljivim vzkrikom.

Kegle in kroglice

iz »lignum sanctum« kupite najceneje pri J. Krabatu, Maribor, Grajski trg št. 4. 794

Popravila damskih klobukov,

hitro, okusno in ceneno od Din 25.— naprej pri A. Hobacher, Maribor, Aleksandrova cesta 11. 725

Učenko

sprejme atelje za perilo Rupnik, Slovenska ulica 20. 897

Krasno meblvano sobo

s popolnoma prostim vhodom, solnčna lega, električna luč, v Tomšičevem drevoredu oddam takoj boljšemu gospodu. Janežičeva ulica 223. 785

Kolje

za vinograde, opore za drevesca in vrtnice nudi Mariborska lesna industrija, Koroška cesta 46. 927

Najvišje cene

plača za staro zlato, srebro in novce kakor tudi za zobovje M. Ilger-ja sin, Maribor, Gosposka ulica 15. 1548

Najstarejši zavod za črkoslikarstvo

na steklo, les, pločevino in zidovje. Specialist za svetlobno reklamo na steklo. Ustanovljen l. 1902. Odlikovan l. 1922 z zlato medaljo. Gustav Philipp, Maribor, Vetrinjska ulica 11. Načrti in proračune na zahtevo. 411

Hišnika ali hišnico

sprejemem za Maribor. Vprašati v kartonažni tovarni, Mlinska ulica 30, Na-stop 15. aprila. 912

Predelam

stare madrace hitro in ceneno. Tapetnik Anton Arzenšek, Maribor, Grajska ul. 2. 925

Stole vpletam

s prvovrstno trstiko in sprejemam v popravilo vsakovrstne košare in sita. Josip Antloga, košarski in sitarski mojster, samo Trg svobode, zraven mestne teltnice. 529

Iščem v najem

pekarno v prometnem kraju takoj ali pozneje. Naslov v upravi nsta. 815

Sobo in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Frano Ambrožič, Grajska ul. 2. 2281

Dobro

988

in poceni

kupite nogavice, otroške čevlje, perilo, drobnarije, papir i. t. d. le pri

L. REICH

(Vlahovičeva hiša)

MARIBOR

Aleksandrova c. 40

Gospodje! Dame!

Krojaški ateller

MODA

Solidno delo

Konkurenčne cene

VEK. TERZER

Maribor, — Aleksandrova cesta šte. 48

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Prodajam jedilnico, divan,

postelje, omare, vložke, predalnik, gramofon, umivalnik, obleke, čevlje itd. Starinarna Peteln, Maribor, Orož-nova 1, poleg glavne pošte. 930

Več deklet

se sprejme za izdelovanje škatelj. Prednost imajo, katere so že bile zaposlene v kartonažni stroki. Foto Kompanija, Gregorčičeva ul. 12. 929

Vsak, kdor kaj na dobro dá jedao in kdor v veri ne verjame — da res dobiš vseh vrst pijačo, ki boljša pač od vsake je reklame — naj pride k meni v svetek ali post, gotovo bo ostal moj stalni gost!

Priporoča se:

Alojzija Šafarič,

gostilna pri »Večernem solncu«, Splavarska ulica. 597

Kožuho vino zimske obleke in preproge

sprejema v shrambo čez poletje z garancijo

K. GRÄNITZ

KRZMAR

Maribor, Gosposka 7

Kompletno

spalnico

iz trdega lesa, dobro ohranjeno kupi Vinko Zorko, trgovec Sv. Benedikt v Slov. goricah. 989

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da bom prevzel s 1. aprilom

prevoz selitev, raznih predmetov

kakor tudi oranje njiv in drugo, za kar me bo kdo rabil. Vozarina po najnižji ceni. Priporoča se

VOZNIK GUNG L. Metjska cesta št. 58 gostilna »Pri starem lovcu«. 941

Najboljši

in najcenejši nakup nogavic, rokavic, perila ter vseh modnih in šiviljskih potrebščin

Modna trgovina

ANTON PAŠ

Maribor, Slovenska ul. 4

Frida Novak, modistinja, javlja v svojem kakor v imenu svojih nastavljenecv tužno vest, da je nje pridna nastavljenka, gospodična

ILZA KRAMER

modistinja

danes, dne 28. marca 1930 v 20. letu svoje dobe za vedno zatisnila svoje oči.

Pogreb pokojnice se bo vršil v nedeljo, dne 30. marca 1930 ob 15. uri iz mrtvašnice Magdalenskega pokopališča na Pobrežju.

Maribor, dne 29. marca 1930.

931

Spominjajte se CMD!

VELIKA PRODAJA!

Porabite ugodno priliko in si nabavite Vaše potrebščine, obleke in perilo, za Veliko noč kakor tudi za birmance, sedaj ob času naše izvanredno cenene prodaje. — Samo prvovrstno češko in tirolsko blago v veliki izbiri. — Oglejte si izložbe in primerjajte cene blagu. — Obisk neobvezen.

Janež in Hrovat, Maribor, Kralja Petra trg 9, desni breg Drave

Otvoritveno naznanilo.

Dovoljujemo si cenjenim damam vljudno naznaniti, da smo otvorili v

Slovenski ulici št. 10

trgovino s damskimi klobuki pod imenom

»JULIA«

Na razpolago bo velika izbira najmodernejših modelov. Popravila se bodo izvrševala kar najhitreje in najceneje.

Priporočamo se za obilen obisk

Korošec in Hohl.

PARNA BARVARNA IN KEMIČNA ČISTILNICA

PAVEL NEDOG

Gospodsk. ul. 33, telefon 2127
Razlagova ul. 22, telefon 2280

Zastopnika

za Slovenijo za prodajo angleškega sukna proti gotovini in na obroke iščem. Gospodje, ki so pri boljših odjemalcih uvedeni, naj pošljejo svoje ponudbe na **Specijalno skladišče angleških štof, Zagreb, Gunduličeva ulica 4.**

Antiseptično prepariran

disinficira fino, svilnato mežno, dokazano posebno higijensko in zanesljivo. Zahtevajte ga izrecno.

EKSPORTNA HIŠA „LUNA“ LASTNIK: A. PRISTERNIK

Maribor, Aleksandrova cesta št. 19

Za bližajočo se pomladansko sezijo in velikonočne praznike nudim bogato zalogo in sicer: Otroške nogavice, par od Din 5- naprej, črne, drap, sive, rjave in bele. moške nogavice od Din 5- naprej, damske nogavice od D 7- naprej, flor nogavice od D 12- naprej. Za kakovost prevzamem polno garancijo! Nadalje nudim vezene pro m od D -75 naprej, čipke m od D 1- naprej. Razni sukanec, prejico za vezenje, šivanke, gumbi in druge potrebščine za krojače in šivilje po brezkonkurenčnih cenah. Lastna pletilnica in predtiskarija i Srajce, spodnje hlače, kravate, palice, dežnike v bogati izbiri po znižanih cenah. Otroške usnjene čevlje in sandale ročno delo od D 24- naprej. Svilene trake od Din 1- naprej.

Autogenično varenje

in vsa kotlarska dela: kotli za štedilnike, pralni kotli, kotli za žganje, kopalne peči, brizgalke za vinograde (tudi popravila starih brizgalk) in vsa v to stroko spadajoča dela. Stari baker, medenino in svinec kupujem po najvišjih cenah.

JAKOB KOS, kotlar
Maribor, Glavni trg št. 4

Cenjenim damam priporočam svojo veliko zalogo modernih

spomladanskih klobukov

Popravila izvršujem hitro in po ceni

M. JAHN, modistinja
Maribor, Stolna ulica 2

Generalno zastopstvo

svetovnih znamk

N.S.U.-Wanderer

in

ROYAL ENFIELD motociklov model 1930

pri največji obratni sigurnosti in trpežnosti.

Mehanična delavnica in avtogaraža

DIRNBACHER IVAN, ZAGREB

Gunduličeva 21

NAJNOVEJŠI MODELI NIHALNIH OSI 1930.

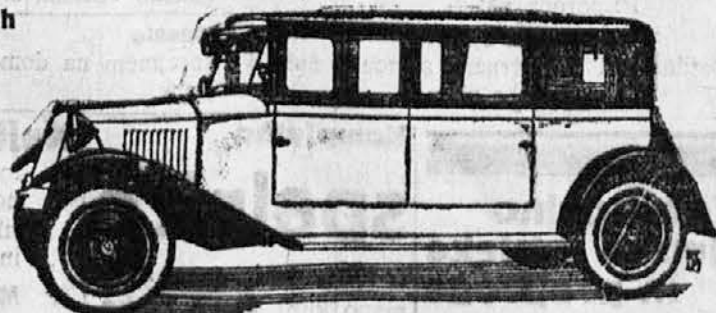
LUKSUZNI VOZOV

SPECIJALNI TOVARNI VOZOV

1 1/2 — 8 ton

Avtobuse v vseh velikostih

Obiščite zagrebško avtomobilsko razstavo

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA JUGOSLAVIJO

STIGER WERNER
CELJE

2 cilindra
4 cilindra
6 cilindrov

Svetovno znan „Štedilnjak benzina“

Plačila na male obroke!

ZASTOPSTVO INTERESANTOV ZA **MARIBOR**

„JUGOTEHNIKA“

Slovenska ul. 6

LEPA IZBIRA V POMLADANSKIH DAMSKIH

KLOBUKIH

najceneje kupite pri

R. A. ARMBRUSTER, MARIBOR

DAMSKI MODNI SALON

SLOVENSKA ULICA 4, PRI KAVARNI ASTORIJA

TOVARNA GLASBIL IN GRAMOFONOV

Gramofoni od Din 298 — dalje
Mandoline „ 136 — „
Violine „ 95 — „
Gitare „ 207 — „
Trombe „ 505 — „
Nočne harmonike „ 85 — „

PRODAJALNA: TRG SVOBODE
Nova Scherbaumova zgradba